
Kritéria pro habilitační a jmenovací řízení platná do 1. července 2007

Kritéria pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem na Univerzitě Karlově

(viz čl. 5 a čl. 11 Řádu habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem Univerzity Karlovy v Praze)
dle [Opatření rektora č. 15/2000](#)

Úvod:

Předkládaná kritéria lze považovat za obecné doporučení představující rámcové požadavky na uchazeče o jmenování profesorem a docentem.

Kvantifikaci požadavků lze pokládat pouze za pomocný prostředek, je nutno akceptovat rozdíly mezi jednotlivými obory na všech sedmácti fakultách UK.

Za mimořádně důležitý prvek v řízeních je pokládáno kromě stanoviska děkana fakulty především stanovisko hodnotící, resp. habilitační komise, která musí vyčerpávajícím způsobem interpretovat závažnost, význam a přínos předložených prací a monografií a soupisu citací (v případě uchazečů o profesuru).

Seznamy všech oborů pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem jsou přílohou č. 7 Statutu UK.

1) Komise pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem:

- Vysokoškolský zákon klade značný důraz na práci hodnotící a habilitační komise. Její členové musí být proto podrobně seznámeni s požadavky kladenými na profesory a docenty UK (zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, Řád habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem Univerzity Karlovy v Praze, Kritéria pro habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem na UK, jednací řád vědecké rady příslušné fakulty, resp. UK), na jejichž základě komplexně posoudí vědeckou, pedagogickou, odbornou a uměleckou činnost uchazeče a jmenují odborně zdatné oponenty.
- O složení komise hovoří čl. 2 Řádu habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem UK v Praze. Event. začlenění emeritních profesorů do habilitačních a hodnotících komisí nebo jako oponentů je třeba posuzovat individuálně, s přihlédnutím k jejich předchozímu pracovnímu zařazení na konkrétní vysoké škole.
- Oponenti by neměli být současně členy hodnotící či habilitační komise, pouze ve výjimečných v případech (např. málo frekventovaných oborů) lze tuto možnost připustit.

2) Posuzování pedagogické činnosti:

Docent

požadováno nejméně tříleté působení na vysoké škole, tím se rozumí souvislá pedagogická činnost v různých formách výuky (přednášky, cvičení, semináře atd.) především v pregraduálním studiu, která trvá v době konání řízení a vedení fakulty počítá s jejím pokračováním (čl. 1 odst. 3 Řádu habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na UK v Praze). Uchazeč by měl být schopen přednášet celou šíři habilitačního oboru v pregraduálním studiu. Dále se posuzuje soustavné působení v pedagogických úkolech vysoké školy, např. v doktorském a magisterském studiu. Přesná specifikace pedagogické činnosti musí být uvedena v samostatné příloze předkládaných materiálů.

Profesor

požadováno nejméně pětileté působení na vysoké škole, tím se rozumí souvislá pedagogická činnost (přednášky, cvičení, semináře atd.) v pregraduálním a doktorském studiu v celé šíři jmenovacího oboru, která trvá v době konání řízení a vedení fakulty počítá s jejím pokračováním (čl. 1 odst. 3 Řádu habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na UK v Praze). Přesná specifikace pedagogické činnosti musí být uvedena v samostatné příloze předkládaných materiálů.

3) Posuzování vědecké činnosti:

Docent

Uchazeč o jmenování docentem by měl být absolventem doktorského studia (CSc., Dr., Ph.D.).
Publikační činnost: požadováno nejméně 20 publikací.

- a. Na seznamu by se měly objevit práce v zahraničním nebo českém odborném časopise s IF. Za odborný časopis nelze považovat různé časopisy firem otiskujících nerecenzované práce. Dále nelze započítat články, recenze v denním tisku, apod.
- b. Počet požadovaných publikací by měly tvořit práce uvedené v níže uvedených bodech 4 a) - 4 d), tj. vědecké monografie, kapitoly v monografiích, původní práce a práce v recenzovaných sbornících, učebnice a učební texty . Další uvedené položky, např. přednášky typu "invited speaker", přehledy a souborné referáty, patenty atd. se uvádějí odděleně. Doplňují významně celkový vědecký profil uchazeče.
- c. Seznam absolvovaných stáží, jak tuzemských, tak i zahraničních ve smyslu §72 odst. 2 zákona o vysokých školách, je uveden ve zvláštní příloze .
- d. Habilitační práce musí být vždy součástí materiálů předkládaných rektorovi UK ke jmenování docentem.

Profesor

Uchazeč o jmenování profesorem by měl být zpravidla nositelem vědecké hodnosti DrSc., nejméně však některého z titulů doktorského studia. Vědecká činnost a ohlasy na ni by i v případě absence vědecké hodnosti DrSc. měly být ekvivalentní.

Publikační činnost: požadováno nejméně 40 publikací doplněných v příloze seznamem citací. V oborech, kde je to možné, budou uvedeny údaje ze SCI.

- a. Uchazeč o jmenování profesorem by měl být autorem vědecké monografie. Za nezbytnost je považováno autorství nebo spoluautorství prací v zahraničním nebo českém časopise s IF.
- b. Počet požadovaných publikací by měly tvořit práce uvedené v níže uvedených bodech 4 a) - 4 d), tj. vědecké monografie, kapitoly v monografiích, původní práce v odborných časopisech a recenzovaných sbornících, učebnice a učební texty . Další uvedené položky, např. přednášky typu "invited speaker", přehledy a souborné referáty, patenty atd. se uvádějí odděleně. Doplňují významně celkový vědecký profil uchazeče.
- c. Seznam absolvovaných stáží, jak tuzemských, tak i zahraničních ve smyslu §72 odst. 2 zákona o vysokých školách, je uveden ve zvláštní příloze návrhu na jmenování profesorem.

4) Seznamy publikací musí být v návrzích na jmenování docentem i profesorem přesně rozčleněny na:

- a. vědecké monografie (jejich význam a závažnost posoudí příslušná hodnotící, event. habilitační komise a konkrétně se k nim v předkládaném Stanovisku hodnotící, resp. habilitační komise vyjádří),
- b. kapitoly v monografiích, (jejich význam a závažnost zodpovědně posoudí příslušná hodnotící, event. habilitační komise a konkrétně se k nim v předkládaném Stanovisku hodnotící, resp. habilitační komise vyjádří),
- c. původní práce a práce v recenzovaných sbornících, (jejich význam a závažnost zodpovědně posoudí příslušná hodnotící, resp. habilitační komise a konkrétně se k nim v předkládaném Stanovisku hodnotící, resp. habilitační komise vyjádří),
- d. učebnice a učební texty,
- e. různé závažné práce (např. recenze v odborných časopisech, dobrozdání, expertizy, encyklopedie, slovníky, příručky, překlady atd.),
- f. přednášky typu "invited speaker",
- g. přehledy a souborné referáty,
- h. patenty,
- i. Habilitační práce musí být:
 - soubor publikovaných prací, ke kterému musí být vypracováno shrnutí, obsahující nejdůležitější vědecké poznatky nebo doplněný komentářem,
 - nebo písemná práce obsahující nové poznatky, se kterými by měla být seznámena širší veřejnost formou publikace,
 - nebo tiskem vydaná monografie, která přináší nové vědecké poznatky.
- j. disertační, rigorózní práce, habilitační práce (u profesorských řízení)
- k. abstrakta ze sjezdů a sympozií (za akceptovatelné lze pokládat pouze sjezdy a sympozia s mezinárodní účastí) na seznamu být nemusí, pokud je přesto uchazeč zařadit chce, musí být uvedena jako zvláštní část seznamu,
- l. účast na řešení grantů,
- m. ostatní publikace (populární články, recenze atd.).

Jednotná úprava požadovaných publikovaných sdělení (příloha)

Zpracovala: Mgr. Marie Paráková (Ústřední knihovna UK)

Jedním z požadavků k výše uvedeným aktivitám je uvedení publikovaných sdělení, která by měla mít jednotnou úpravu. Hned v úvodu je však třeba konstatovat, že vydavatelé si mnohdy vytvářejí svá vlastní pravidla bez ohledu na normativní předpisy, ačkoliv tyto jsou závazné.

V České republice existuje nyní platná norma **ISO 690 - Bibliografická citace**. Obsah, forma a struktura. Praha: Český normalizační institut, 1996. 31 s., která upravuje způsob citování různých druhů dokumentů a způsob uvádění citací.

Pro potřeby habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na UK byly odborem vědy vytypovány následující publikace, u kterých jsou uvedeny příklady. U každého typu publikace jsou uvedeny údaje, které jsou povinné. Součástí bibliografické citace ovšem mohou být i údaje volitelné jako např. editor, překladatel, ilustrátor, název edice, poznámky, které mají stanovený způsob zápisu a umístění v bibliografické citaci. Pro vytváření bibliografických soupisů literatury určených k habilitačnímu a jmenovacímu řízení však mají dostatečnou vypovídací schopnost tyto povinné údaje.

U každého typu dokumentu je obecně uveden sled požadovaných údajů, včetně předepsané interpunkce a typu písma.

Monografie - Autor. Název: podnázev. Vydání. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání. Rozsah.

Příklad:

FORBELSKÝ, Josef. Španělská literatura 20. století. Praha: Karolinum, 1999. 332 s.

BILLER, Josef H. and RASP, Hans-Peter. München Kunst- und Kultur- Lexikon: Stadtführer und Handbuch. 3. Aufl. München: W. Ludwig Verlag, 1994. 359 s.

Část monografické publikace (např. kapitola v knize) - Autor. Název monografie. Vydání. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání. Stránkový rozsah části v monografii.

Příklad:

PARKER, T.J. and HASWELL, W.D. A text-book of zoology. 5 th ed., vol. 1. London: Macmillan 1930. Section 12, Phylum Mollusca, p. 663-782.

Příspěvek do monografických publikací např.sborníku - Autor příspěvku. Název příspěvku. In Autor (editor sborníku). Název sborníku. Vydání. Místo vydání: Nakladatel, rok vydání. Stránkový rozsah příspěvku.

Příklad:

MÁCHA, Martin and WOLEKOVÁ, Helena. Komparace vývoje státní sociální podpory v ČR a SR. In Potůček, Martin and Radičová, Iveta. Sociální politika v Čechách a na Slovensku po roce 1989. Praha: Karolinum, 1998. s. 133 -153.

Článek v periodiku - Autor. Název. *Název časopisu*, Rok, ročník, číslo, stránkový rozsah .

Příklad:

GRIM, Miloš. Anatomická ilustrace a její autoři na pražské lékařské fakultě. *Sborník lékařský*, 1999, vol. 100, no. 4, p. 315-345.

Patentový dokument - Přihlašovatel. *Název vynálezu*. Původce vynálezu. Poznámky. *Země nebo vydávající úřad*. *Druh patentového dokumentu s číslem*.

Příklad:

NOVÁ HUŤ, A.S., OSTRAVA. *Trysková sestava přestupníkového kolena*. Původce vynálezu: Jiří KOSE. Int. Cl. 6 C 10 B 27/06. Česká republika. *Patentový spis* 279967.

Soupis bibliografických citací pro potřeby výše uvedených aktivit by měl být uspořádán **abecedně**.

Obecná pravidla citování pramenů

1. K zápisu bibliografické citace se používá písmo latinka, odlišné formy se transliterují.
2. Jméno autora se vždy uvádí v invertované podobě, např. Klener, Pavel.
3. Má-li publikace maximálně 3 autory, uvádějí se všichni a spojují se spojkou **a** u českých dokumentů, u dokumentů v angličtině se používá spojka **and**. Jestliže je autorů více než tři, uvádí se první nebo maximálně tři a ostatní jsou uvedeni pod zkratkou **et. al.** Pokud není autor uveden, začíná citace názvem. U autorů se neuvádějí tituly a akademické hodnosti.
4. Název se zapisuje ve formě, v jaké je uveden v prameni. Pokud je názvů více, zapisuje se ten, který je na prvním místě nebo je graficky nejvýraznější.
5. Podnázev se uvádí, pokud upřesňuje nebo identifikuje název. Od názvu se odděluje dvojtečkou.

6. Pořadí vydání se zapisuje arabskou číslicí a druh vydání se zapisuje zkrácenými výrazy použitými v dokumentu (např. 3rd ed., New enl. ed. 2., durchges. Aufl., 5e éd. rev. par l' auteur.).
7. Neznámé místo vydání se zapisuje **b.m.**, neznámý nakladatel **b.n.**
8. Datum vydání musí být uveden, pokud není v původním prameni, doporučuje se uvést datum udělení autorských práv, datum tisku nebo jej odhadnout. Pak tento zápis vypadá následovně - ca. 1989, 1989 printing.
9. Údaj o rozsahu práce je údaj nepovinný, ale z hlediska účelů, ke kterým je tento stručný návod vypracován, jej nelze vynechat, neboť je jedním z důležitých ukazatelů.